

SOVELLETUN RESERVILÄISAMMUNNAN SÄÄNNÖT ver. 8.0

1. Johdanto	3
1.1 Yleiset periaatteet	4
1.2 Kilpailut	4
1.3 Rastit	4
1.4 Ratalaitteet	5
1.5 Ajanotto	6
2. Kilpailun toimihenkilöt	6
2.1 Tekninen asiantuntija	6
2.2 Kilpailunjohtaja	6
2.3 Ratamestari	6
2.4 Tuloslaskentavastaava	6
2.5 Tuomari	7
2.6 Kirjuri	7
3. Turvamääräykset	7
3.1 Turvallisen aseenkäsittelyn perusperiaatteet	7
3.2 Yleinen turvallisuus	7
3.3 Aseenkäsittely	8
3.4 Sektorit	9
4. Toiminta rastilla	10
4.1 Yleistä	10
4.2 Ratakomennot ja suorituksen aikainen toiminta	11
5. Ase- ja varustemääräykset	13
5.1 Yleistä	13
5.2 Aseet	13
5.3 Varusteet	14
6. Käytettävät taulut ja pistelaskenta	14
6.1 Yleiset periaatteet	14
6.2 Taulut	14
6.3 Osumien tulkkkaus	15
6.4 Taulupisteet	16
6.5 Pistelaskutavat	16
6.6 Pistelaskun rangaistukset	16
6.7 Tuloslaskenta	17
7. Tuloslaskentajärjestelmä	18
8. Uusinnat ja protestointi	18
8.1 Uusinnat	18
8.2 Valitusmenettely	19

Liite 1 - Pahvitaulu	20
Liite 2 - Kivääri	21
Liite 3 - Pistooli ja revolveri	22
Liite 4 - Tarkka-ampujakivääri	23
Liite 5 - Haulikko	23
Liite 6 - TST-luokan varusteet	24

1. Johdanto

1.1 Yleiset periaatteet

- Sovellettu reserviläisammunta (SRA) on vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen jäsenille tarkoitettua toiminnallista ja turvallista aseenkäsittely- ja ampumataittoa sekä aseiden käyttöä kehittävää ja mittaavaa urheiluammuntaa.
- Ammuntaan voi osallistua Reserviläisurheiluliitto ry:n (RESUL) jäsenliiton tai RESUL:n hyväksymän yhteistyötahon jäsen, joka on suorittanut RESUL:n SRA toimikunnan hyväksymän SRA ampujan kurssin ja siihen liittyvän aseenkäsittelykokeen hyväksyttävästi. Alle 18-vuotiaalla tulee lisäksi olla huoltajan allekirjoittama kirjallinen osallistumislupa.
- Harjoituksiin voi tuomarin valvonnassa ja suostumuksella osallistua teoriakokeen suorittanut henkilö, joka harjoittelee aseenkäsittelykoetta varten.
- Ampujalla tulee olla voimassa oleva Reserviläisurheiluliiton hyväksymä ammunnan harjoittelu- ja kilpailutoiminnan kattava vakuutusurva.
- Näitä sääntöjä noudatetaan lajin kaikissa kilpailuissa ja harjoituksissa.
- Lajin kilpailuissa noudatetaan lisäksi asetarkastus- ja kilpailunjärjestämisohteja.
- Sääntökohtien tulkintaa varten SRA toimikunta voi ylläpitää teknistä sääntöliitettä sekä antaa erillisiä ohjeita ja määräyksiä.

1.2 Kilpailut

1.2.1 Kilpailu koostuu rasteista, joilla kullakin voidaan käyttää useampaa kuin yhtä asetta ja asetyyppejä.

1.2.2 Kilpailuja voidaan järjestää joko pelkästään yhdelle asetyypille tai pitää useamman asetyypin yhdistelmäkilpailuja.

1.2.3 Kilpailukutsussa on ilmoitettava käytettävät asetyypit, rastien lukumäärä, minimilaukausmäärät asetyypeittäin, maksimiampumaetäisyydet ja mahdolliset erityispainotukset.

1.2.4 Kilpailuissa on kolme eri luokkaa, vakio, avoin ja TST, jotka määräytyvät ampujan aseiden ja varusteiden mukaan.

1.2.5 Kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa palkitaan vakio-, avoin- ja TST- luokkien lisäksi 50-v, 60-v ja naisten sarja. 50-v tai 60-v sarjassa kilpaillakseen tulee henkilön täyttää tai olla täyttänyt 50 tai 60 vuotta kyseisenä vuonna. Kilpailunjärjestäjä voi jakaa myös muita palkintoja. Kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa sarjojen tulokset lasketaan aina ja muutoin mikäli sarjaan ilmoittautuu vähintään 5 osallistujaa. Osallistujien vähyyden takia on mahdollista liittää 60-v sarja 50-v sarjaan.

1.2.6 Kilpailunjärjestäjä voi ennen kilpailun alkua pitää alkupuhuttelun kilpailijoille ja toimihenkilöille. Kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa pidetään aina alkupuhuttelu. Alkupuhuttelussa käydään läpi kilpailuun liittyviä yleisiä asioita ja tarkennetaan kilpailunjärjestämisohteissa mainitut asiat ottaen huomioon paikalliset olosuhteet ja ratakohtaiset erityismääräykset, esim. liikkuminen kilpailualueella ja muut toimintaan vaikuttavat seikat.

1.2.7 Kilpailu päättyy, kun kaikki kilpailijat ovat ampuneet suorituksensa, mahdolliset protestit on käsitelty ja lopullisten rastitulosten tarkistusaika on päättynyt.

1.2.8 Kilpailualue on ampumarata tai ampuma-alue, jossa SRA- kilpailu käydään. Jollei järjestäjä ole muuta määrännyt niin kilpailualueeseen kuuluvat ilmoittautumistila, asetarkastusalue, rastit, rastien odotusalueet, aseenkäsittelyalueet ja turvalliset siirtymistiet em. paikkojen välillä.

1.2.9. Teemakilpailussa voidaan kilpailutapahtumien elävöittämiseksi ja monipuolistamiseksi tehtäviin sisällyttää erityisaiheita tai painotuksia. Aiheet eivät kuitenkaan saa olla sillä tavoin rajaavia, että kilpailijat joutuvat omistamansa välineistön suhteen eriarvoiseen asemaan. Kilpailuissa ei esimerkiksi saa vaatia tarkasti tietyn tyyppisiä tai rajattujen valmistajien aseita tai varusteita. Useimmilla ampujilla on käytettävissään yksi kivääri ja pistooli, ilman mahdollisuutta vaihtaa varustusta tai luokkaa olosuhteiden mukaan.

1.3 Rastit

1.3.1 Yksi rasti sisältää yhden rastikuvauksen mukaisen pisteytettävän suorituksen. Kilpailuihin tulee aina suunnitella kilpailukohtaiset rastit.

1.3.2 Kilpailun voittajat ratkaistaan laskemalla yhteen eri rastien tulokset luvun 6 mukaisesti.

1.3.3 Rasti sisältää aina ampumasuorituksen. Siihen voidaan liittää yksinkertaisia oheistehtäviä kuten kranaatinheittoa. Rastin suorittamiseen voi kuulua myös asennonvaihtoja, liikettä yms. Tehtävät, asennonvaihto ja liike eivät saa kuitenkaan olla hallitseva osa tuloksen muodostumisessa. Tuloksen tulee muodostua pääasiallisesti aseenkäsittelytaidosta ja tilanteenhallintakyvystä kuvattavassa tilanteessa.

1.3.4 Rastien suunnittelussa tulee ammunnan nopeutta ja tarkkuutta painottaa tasapuolisesti eli ammuttavan laukausmäärän tulee olla tarpeeksi suuri käytettävään aikaan nähden.

1.3.5 Rastien tulee olla monipuolisia, todenmukaisia ja käytettävälle asetyypeille sopivia sekä sisältää tilanteenmukaista toimintaa. Rastisuunnittelun perusteista on lisätietoa kilpailunjärjestämishjeessa.

1.3.6 Ammunnan suoritustapa on vapaa. Ampumapaikkaa tai asentoa ei saa määrätä. Kuitenkin rastin toteutuksella voidaan luoda olosuhteet, jotka ohjaavat ampujan tiettyyn ampumapaikkaan tai asentoon. Nämä olosuhteet voivat sisältää esteitä ja muita fyysisiä rajoitteita. Ampujan pitää saada ratkaista esitetty tehtävä vapaavalintaisella tavalla ja pyritään siihen, että tauluja voi ampua periaatteella ”aina kun ne ovat näkyvissä”.

1.3.7 Pakollinen lippaanvaihto voidaan määrätä suoritettavaksi rastilla ensimmäisen ja viimeisen laukauksen välisenä aikana. Ampujan on voitava valita missä kohtaa suoritusta lipas vaihdetaan.

1.3.8 Ampujalla saa suoritukseen lähtiessään olla mukanaan tai rastikuvauksessa määrättyssä paikassa haluamansa määrä haluamallaan tavalla lipastettuja lippaita. Suorituksen aikaista lipastamista ei saa vaatia. Rastikuvauksella voidaan kuitenkin asettaa rastin aloitukseen patruunamäärärajoitus.

1.3.9 Pistoolilla ampumaosuus tai osa siitä voidaan määrätä suoritettavaksi käyttäen vain vahvempaa tai heikompa kättä.

1.3.10 Rastin sisältöä tai ratalaitteita voidaan muuttaa kilpailun aikana vain turvallisuuden sitä vaatiessa. Jos rastia muutetaan kesken kilpailun tavalla, jonka merkitys sen suorituksen kannalta ei ole vähäinen, on kaikkien rastin jo suorittaneiden uusittava suoritus. Mikäli rastia ei pystytä aikataulullisista tai muista syistä suorittamaan uudelleen, on rasti hylättävä kilpailusta. Rastin hylkäämisestä päättää kilpailun johtaja.

1.3.11 Haulikkorastin laukausmäärä ei saa olla yli 15 laukausta ellei kyseessä ole teemakilpailu.

1.3.12 Kilpailijaa ei saa pakottaa ampumaan pistoolilla SRA-aulun kokoiseen tauluun yli 25 m etäisyydeltä tai vastaavan kokoiseen osumaan reagoivaan tauluun yli 50 m etäisyydeltä. Pienempien taulujen tulee olla lähempänä.

1.4 Ratalaitteet

1.4.1 Kilpailun järjestäjä voi asettaa rastille ampujan liikkumista tai ampumista ohjaavia tai rajoittavia esteitä kuten seiniä, tunneleita, raja- ja rikelinjoja.

1.4.2 Rajalinjaa käytetään ohjaamaan ampuja liikkumaan suorituksen aikana määrättyllä alueella. Niitä ei saa asentaa siten, että ne voidaan sekoittaa käsittely- tai ampumasektoreihin. Ampuja ei saa ylittää rajalinjaa suorituksen aikana. Rajalinjan ylittämisestä seuraa toimintavirherangaistus luvun 6.6.2 mukaisesti.

1.4.3 Rikelinjoja käytettäessä pakotetaan ampuja ampumaan maaleja fyysisen esteen takaa. Ne voivat olla sijoitettu millaiseen kulmaan tahansa esteen takaosan jatkeeksi. Rikelinjan on oltava vähintään yhden metrin pituinen ja jos rastikuvauksessa ei muuta sanota, niiden oletetaan jatkuvan äärettömyyteen. Rikelinjoilla kuvataan suojan käyttöä ammunnan aikana. Rikelinjat tulee kiinnittää vankasti ja varmistaa että ne ovat yhtenäiset jokaiselle kilpailijalle koko kilpailun ajan.

1.4.4 Tunneli voi olla kiinteä putki tai Tiitinen-tunneli, jonka katto koostuu irtonaisista rimoista. Tiitinen-tunneli kuvaa tilannetta, jossa ampuja joutuu etenemään matalana.

1.4.5 Mikäli taulujen näkyvyyttä rajoittavien rakenteiden toteuttaminen ei olosuhteista kuten radasta, aikataulusta, materiaalin puutteesta tms. johtuen ole mahdollista, voidaan käyttää vain rike- ja rajalinjoja, jotka estävät taulujen

ampumisen kiellettyä alueelta. Tätä sääntökohtaa voidaan käyttää vain piiritason ja pienemmissä kilpailuissa. Lisätietoa ratarakennevaatimuksista ja suositeltavista rakenteista on kilpailunjärjestämisohjeessa.

1.5 Ajanotto

1.5.1 Ajanottoon käytetään yleisesti kaupan olevia tai muita luotettavia ja tasapuolisia tähän tarkoitukseen soveltuvia ajanottolaitteita, jotka antavat aloitusmerkin ja rekisteröivät jokaisen sen jälkeen ammutun laukauksen ja siihen kuluneen ajan. Jokaisen yksittäisen laukauksen - paitsi viimeisen - rekisteröintiä ei vaadita, ellei se ole välttämätöntä esim. "rajoitettu laukaussmäärä" rastilla.

1.5.2 Viimeisen laukauksen jälkeen tuomarin on varmistuttava siitä, ettei aseensa tyhjentämisen ja tyhjälaukauksen aikana syntyvä lukon liike tai muu ääni enää vaikuta aikaan.

1.5.3 Mikäli aseessa olevan äänenvaimentimen takia laukaukset eivät rekisteröidy, päättää tuomari tavan, jolla viimeisen laukauksen jälkeen saadaan ajanottolaitteeseen lopetusmerkki.

2. Kilpailun toimihenkilöt

2.1 Tekninen asiantuntija

2.1.1 Kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa on oltava vastaavan liiton hallituksen hyväksymä tekninen asiantuntija, jolla on SRA-kouluttajan tai -ylituomarin pätevyys.

2.2 Kilpailunjohtaja

2.2.1 Kilpailunjohtajana voi toimia SRA-tuomarin pätevyden omaava henkilö.

2.2.2 Kilpailunjohtaja on vastuussa koko kilpailusta ja sen hallinnosta, ajoituksista, rastimateriaaleista ja tarvittavasta ruoka-, lääkintä- yms. huollosta sekä turvallisuudesta.

2.2.3 Kilpailunjohtajalla on ylin päätäntävalta mainituissa asioissa lukuun ottamatta protestipäätöksiä.

2.2.4 Kilpailunjohtaja toimii juryn puheenjohtajana ilman äänivaltaa.

2.2.5 Kilpailunjohtaja voi piiritason ja pienemmissä kilpailuissa toimia myös muissa tehtävissä kuten ratamestarina tai tuomarina.

2.3 Ratamestari

2.3.1 Ratamestarina voi toimia SRA-tuomarin pätevyden omaava henkilö. Ratamestarin nimittää kilpailunjohtaja.

2.3.2 Ratamestarin tehtävät:

- a) On vastuussa rastien turvallisuudesta ja turvallisten tehtävien suunnittelusta.
- b) Valvoo, että kaikkia ohjeita ja sääntöjä noudatetaan ja on vastuussa ratahenkilöstön koulutuksesta ja ohjauksesta.
- c) Kaikki protestiasiat kulkevat ratamestarin kautta ja kaikki turvallisuusrikkomukset on saatettava hänen tietoonsa.
- d) Ratamestari johtaa rastihenkilöstöä kilpailun aikana.
- e) On vastuussa siitä, että rasteilla noudatetaan kaikkia toiminta- ja pistelaskusääntöjä tasapuolisesti kaikkien ampujien osalta.

2.3.3 Ratamestari voi piiritason ja pienemmissä kilpailuissa toimia myös muissa tehtävissä kuten tuomarina.

2.4 Tuloslaskentavastaava

2.4.1 On kilpailun toimihenkilö, joka vastaa kaikkien kilpailun tulosten keräämisestä, lajittelusta, säilyttämisestä ja väli- ja lopullisten tulosten ja tilastojen laskemisesta, tarkistamisesta ja julkaisusta.

2.4.2 Varmistaa, että epätäydellisesti tai epätarkasti täytetty tulos välittömästi tarkistutetaan ratamestarilla. Tuloslaskentavastaava toimii ratamestarin välittömässä alaisuudessa.

2.4.3 Tuloslaskentavastaavana kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa voi toimia SRA-tuomarin pätevyyden omaava henkilö.

2.5 Tuomari

2.5.1 SRA-tuomarina voi toimia SRA- tuomarikoulutuksen hyväksytysti suorittanut ja SRA-rekisteriin merkitty henkilö.

2.5.2 Tuomarin tehtävät:

- a) Vastaa rastin turvallisuudesta.
- b) Huolehtii rastikuvauksen antamisesta.
- c) Valvoo ampujan suoritusta rastilla ja varmistaa rastikuvauksen mukaisen toiminnan.
- d) Antaa ratakomennot.
- e) Ottaa ajan, tulkitsee taulut ja huolehtii tulosten kirjauksesta. Tuomarilla voi olla apunaan kirjuri.
- f) Huolehtii rastin rakenteiden ja taulujen kunnosta.
- g) Huolehtii rastin suoritus-, odotus- ja käsittelyalueen yleisestä järjestyksestä ja rakentamisesta.

2.5.3 Tuomarilla on käskyvalta kaikkiin rastialueella oleviin henkilöihin.

2.5.4. Tuomariksi katsotaan rastin toimihenkilöihin kuuluva, jolla on voimassa oleva SRA-tuomarin pätevyys. Mikäli rastilla on useampi tuomari, niin yksi tuomari nimetään päävastuulliseksi, rastivastaavaksi.

2.6 Kirjuri

2.6.1 Kirjurin tulee hallita tuloslaskentajärjestelmän kirjausmenettely. Kirjurin tehtävä voi olla yhdistetty muihin toimihenkilötehtäviin, paitsi kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa.

2.6.2 Kirjurin tehtävät:

- a) Tarvittaessa asettaa kilpailijat ampumajärjestykseen.
- b) Huolehtii rastilla tulosten kirjaamisesta.
- c) Kirjaa tulokset selkeästi sekä ottaa tuomarilta ja ampujalta tuloslaskentajärjestelmän edellyttämät kuittaukset.
- d) Kuuluttaa seuraavana ampumavuorossa olevan ja sitä seuraavien ampujien valmistautumisen.

2.7 Muu organisaatio

2.7.1 SRA-kilpailunjärjestämisohteessa on lisätietoa mahdollisesta muusta kilpailutapahtumiin liittyvästä organisaatiosta suuria kilpailutapahtumia (esimerkiksi mestaruuskilpailuja) varten. Ohjeessa voidaan myös tarkentaa toimihenkilöiden tehtäväkuvauksia.

3. Turvamääräykset

3.1 Turvallisen aseenkäsittelyn peruseriaatteet

Noudatettavat turvallisen aseenkäsittelyn peruseriaatteet ovat:

- Käsittele kaikkia ampuma-aseita aina niin kuin ne olisivat ladattuja.
- Pidä aseesi piippu aina suunnattuna turvalliseen suuntaan.
- Laita sormi liipaisimelle vasta kun olet tähdännyt ja tehnyt ampumapäätöksen.
- Tunnista maali sekä mitä on sen edessä ja takana.

3.2 Yleinen turvallisuus

3.2.1 Kilpailun johtajan ja ratamestarin tulee yhdessä varmistaa, että rastit on suunniteltu ja rakennettu, sekä rastikuvaukset laadittu siten, että turvallisuus ei vaarannu, eikä ampujilta vaadita sääntöjen vastaista toimintaa.

3.2.2 Kilpailussa tulee selkeästi rajata turvalliset alueet ampujille, katselijoille ja toimihenkilöille.

3.2.3 Tuomarin päätöksellä ampuja hylätään kilpailusta selkeän sääntöjen vastaisen turvallisuusrikkkeen takia. Hylkäyksen antaneen tuomarin on välittömästi tiedotettava asiasta ratamestaria, joka varmentaa hylkäysperusteen sääntöjen mukaisuuden.

3.2.4 Henkilö, joka syyllistyy epäurheilijamaiseen käytökseen tai vaarantaa turvallisuuden, voidaan ratamestarin tai kilpailunjohtajan päätöksellä poistaa kilpailualueelta ja hylätä kilpailusta.

3.2.5 Ampujien ja toimihenkilöiden sekä tarvittaessa myös katsojien tulee aina ammunnan aikana suojautua silmä- ja kuulosuojaimilla. Tuomari ei saa antaa rastin aloituskomentoa ennen kuin suojaimet ovat käytössä. Tuomarin havaitessa kilpailijan silmä- tai kuulosuojainten olevan poissa paikaltaan rastisuorituksen aikana tulee hänen keskeyttää suoritus ja kilpailija joutuu uusimaan rastisuorituksen. Mikäli kilpailija vahingossa menettää silmä- tai kuulosuojaimet tulee hänen joko korjata suojaus tai keskeyttää rastisuorituksensa ja ase turvalliseen suuntaan osoittaen huomauttaa tästä tuomarille, minkä jälkeen kilpailija joutuu uusimaan rastisuorituksen. Mikäli kilpailija tarkoituksellisesti pyrkii saamaan uusinnan tai kilpailullista etua poistamalla silmä- tai kuulosuojaimet rastisuorituksen aikana, tulkitaan tämä epäurheilijamaiseksi käytökseksi mikä aiheuttaa kilpailusta hylkäyksen.

3.3 Aseenkäsittely

Seuraavien määräysten rikkominen johtaa välittömään kilpailusta hylkäämiseen.

Kilpailualueella yleensä

3.3.1 Rastin suoritusalueen ja käsittelyalueen ulkopuolella ase on joka hetki oltava ilman lipasta tai makasiini tyhjänä, lataamattomana ja virittämättömänä. Turvalipun käyttäminen aseessa on sallittu.

3.3.2 Ase tulkitaan ladatuksi, mikäli:

- ase on patruunapesässä on patruuna tai
- lukko on takana ja patruunoita sisältävä lipas on kiinni aseessa.

3.3.3 Rastin suoritusalueen ulkopuolella pistoolia kuljetetaan kotelossa tai suojuksessa. Kivääriä, haulikkoa tai tarkka-ampujakivääriä kannettaessa tulee piipun osoittaa ylös- tai alaspäin, ellei ase ole suojuksessa. Sormen on oltava poissa liipaisinkaaren sisältä.

3.3.4 Mikäli ase putoaa maahan rastin suoritusalueen ulkopuolella, vain tuomari saa nostaa aseensa ja siirtää sen kanssa rastin suoritusalueelle (ei käsittelyalueelle), missä hän varmistaa että ase täyttää luvun 3.3.1 vaatimukset. Ampujaa ei hylätä, mikäli muita turvallisuussääntöjen rikkomuksia ei sisälly tapaukseen.

3.3.5 Rastin suoritusalueen ulkopuolella asetta saa käsitellä ainoastaan erikseen merkityllä ja rajatulla käsittelyalueella, jossa on oltava merkitty käsittelysektori, jonka sisäpuolelle ase on piipun tulee olla suunnattu asetta käsiteltäessä. Aseenkäsittelyksi katsotaan paljaasta aseesta ampumaotteen ottamista kahvasta tai tukista, aseella tähtäämistä, aseiden hallintalaitteiden käsittelyä sekä aseiden purkamista tai kokoamista.

3.3.6 Käsittelyalueet tulee sijoittaa sopiviin paikkoihin rastien läheisyyteen ja merkitä selkeästi havaittavien opastein. Käsittelyalueen rajat on oltava selvästi merkitty. Ampujat voivat käyttää käsittelyalueita seuraaviin tarkoituksiin:

- Pakata laukkuun, purkaa laukusta ja koteloida lataamattomat aseet.
- Harjoitella vetoa ja tyhjälaukauksia lataamattomalla aseella.
- Harjoitella lippaanvaihtoja tyhjällä lippaalla.
- Tarkastaa, puhdistaa, korjata ja huoltaa asetta, osaa tai muuta tarviketta.

Käsiteltävän aseiden piipun on osoitettava joka hetki aseenkäsittelyalueelle merkittyyn käsittelysektoriin. Latausharjoituspatruunoita, hylsyjä, patruunoita sisältäviä lippaita tai rasioita, ladattuja pikalatauslaitteita ja patruunoita ei saa käsitellä käsittelyalueella missään tilanteessa. Aseeseen ei saa olla kiinnitetty patruunoita.

3.3.7 Asetarkastusalue on kilpailunjärjestäjän asetarkastuksia varten osoittama paikka. Asetarkastusalueella aseita eivät saa käsitellä ilman lupaa muut kuin asetarkastusta suorittavat toimihenkilöt. Muutoin alueella noudatetaan käsittelyalueen määräyksiä.

Rastin suoritusalueella

3.3.8 Asetta saa käsitellä ja aseensa saa ladata ainoastaan tuomarin käskystä.

3.3.8.1 Hylkäystä ei kuitenkaan anneta tilanteessa, missä rastin aloituksessa ase on "Lipas kiinnitä" -komennon mukainen ja ampuja rutiinomaisesti saattaa aseensa "Lataa ja varmista" tilaan. Tällöin tuomari komentaa aseensa tyhjennyksen ja tyhjälaukauksen, kertaa oikean aloitusasen ja komentaa ampujan uudestaan aloitusasentoon.

3.3.8.2 Hylkäystä ei anneta mikäli ampuja on aloittanut rastin suorituksen virheellisestä aloitusmerkistä.

3.3.9 Ladatun pistoolin tai revolverin koteloiden rastin suorituksen aikana (aloitusmerkin jälkeen) ei saa pakottaa tai vaatia rastikuvauksella. Mikäli ampuja haluaa kesken rastisuorituksen koteloida pistoolin tai revolverin, tulee se saattaa ennen kotelointia turvalliseen tilaan. Aseen, jossa ei ole ampujan käytettävissä olevaa varmistinta saa koteloida rastin suorituksen aikana vain viritettämättömänä tai patruunapesä tyhjänä.

3.3.10 Aseen ollessa esillä tulee piipun aina osoittaa käsittelysektorin sisäpuolelle. Pistoolin ja revolverin on osoitettava koteloidaessa, kotelosta vedettäessä ja kaikissa aloitusasenoissa ladattuna kotelossa ollessaan käsittelysektoriin tai enintään 2 metriä ampujasta taaksepäin.

3.3.11 Ladatun aseensa piippu ei saa osoittaa ampujaa. Tämä kohta ei ole voimassa aseensa ollessa kotelossa, asetta kotelosta vedettäessä tai koteloidaessa niin kauan kun aseensa piipun pää on kotelon sisäpuolella ja osoittaminen on lievää.

3.3.12 Asetta kotelosta vedettäessä, koteloidaessa, ladattaessa, häiriötä poistettaessa, lippaanvaihdon aikana tai patruunaa poistettaessa sormen on oltava poissa liipaisinkaaren sisästä. Mikäli aseensa tyhjentäminen vaatii sormea liipaisinkaaren sisäpuolelle, on ampujan ilmoitettava tästä tuomarille etukäteen.

3.3.13 Ampujan liikkua enemmän kuin yhden askeleen tai vaihtaessa ampuma-asentoa, sormi saa olla liipaisinkaaren sisällä vain, mikäli samanaikaisesti ammutaan tai tähdätään näkyvissä olevia tauluja. Tähtäämistä on aseensa piipun suuntaaminen hallitusti ammuttavissa olevaa taulua kohden.

3.3.14 Rastin suorittamisen aikana ampuja saa menettää kosketuksen aseeseen vain rastikuvauksessa määritetyllä tavalla, tai tarvittaessa laskemalla varmistettu tai lataamaton ase hallitusti maahan tai muulle tukevalle alustalle. Tällöin ampuja ei saa poistua yli 1 m päähän aseesta. Mikäli ampuja menettää kosketuksen aseeseen muutoin kuin em. tapauksissa, tuomari keskeyttää suorituksen, nostaa ja tyhjentää aseensa. Mikäli ase on määritetty rastikuvauksessa käsittelyaseeksi, niin siihen kosketuksen menettäminen ei ole keskeytys- tai hylkäysperuste.

3.3.15 Rastikuvauksessa voidaan määrätä kiväärin tai haulikon varmistaminen liikkeen aikana, mikäli turvallisuus sitä edellyttää.

3.3.16 Sarjatulen käyttö on kielletty, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä.

3.3.17 Mikäli ampuja ampuu vahingonlaukauksen, tuomari keskeyttää suorituksen välittömästi ja ampuja hylätään kilpailusta.

3.3.18 Vahingonlaukaukseksi katsotaan

- a) laukaus, joka ammutaan ennen aloitusmerkkiä tai ampumisen lopettavan "liikkuvat taakse" -komennon jälkeen,
- b) laukaus, joka ammutaan ohi ampumasektorin,
- c) laukaus, joka osuu maahan lähempänä kuin 3 metriä ampujasta, ellei tehtävä sitä edellytä, sekä
- d) mikä tahansa laukaus, jota selvästi ei ollut tarkoitus ampuu.

3.3.19 Aserikosta johtuva vahingonlaukaus tai pursketuli ampumasektoriin ei ole hylkäyksen peruste, jos voidaan todentaa, että vika on aseessa. Tällöin rastin tulokseksi tulee nolla ja ase tulee korjata tai poistaa kilpailusta, mikäli korjaus ei ole mahdollinen. Tapahtumasta tulee ilmoittaa ratamestarille. Vian toistuminen kilpailussa johtaa hylkäykseen.

3.3.20 Rastilla kiellettyjen ampumatarvikkeiden ampuminen on hylkäykseen johtava turvallisuusriike.

3.4 Sektorit

3.4.1 Rastilla tulee olla selvästi määritellyt käsittely- ja ampumasektorit, jotta ampujat voivat suorittaa rastin turvallisesti ja tuomari valvoa suoritusta. Sektorit eivät koske rastikuvauksessa käsittelyaseeksi määritettyä asetta.

3.4.2 Käsittelysektori tarkoittaa suuntaa, johon aseensa piipun tulee aina olla suunnattuna aseensa ollessa esillä rastin suorituksen aikana.

3.4.3 Pystysuunnassa käsittelysektori on 180 astetta, huomioiden muut rajoitukset.

3.4.4 Sivusuunnassa käsittelysektori on 180 astetta, ellei rastikuvauksessa ole muuta mainittu.

3.4.5 Ampumasektori tarkoittaa suuntaa, johon laukauksen voi turvallisesti ampua. Ampumasektori on kapeampi tai enintään saman suuruinen kuin käsittelysektori.

3.4.6 Ampumasektorin yläraja on tyypillisesti takavallin tai vastaavan yläreuna, elleivät olosuhteet edellytä muuta. Sivurajat ovat rastikohtaisesti määrättyt ja merkityt.

4. Toiminta rastilla

4.1 Yleistä

4.1.1 Ampuja on velvollinen noudattamaan kaikkia toimihenkilöiden antamia käskyjä, edellyttäen että se voi tapahtua turvallisesti.

4.1.2 Suomalaisissa kansallisissa kilpailuissa komentokieli on suomi ja kansainvälisissä kilpailuissa englanti. Päätöksen komentokielestä tekee kilpailunjohtaja. Tuomari voi ampujan pyynnöstä käyttää ampujan parhaiten ymmärtämää kieltä. Komennot on annettava kuuluvalla ja selkeällä äänellä.

4.1.3 Ennen rastin suorittamista ampujille annetaan suullinen rastikuvaus. Rastikuvauksen tulee olla selkeä ja sisältää kaikki tarpeellinen tieto rastin suorittamiseen turvallisesti. Rastikuvauksessa tulee aina kertoa:

- a) käytettävät ampuma-aseet
- b) ammuttavien ja ei-ammuttavien taulujen lukumäärä, ulkonäkö, osuma-alue ja pisteytys
- c) ampumaetäisyydet lähimpään ja kauimpaan tauluun
- d) minimilaukausmäärä
- e) maksimipisteet
- f) rastin ampuma- ja käsittelysektorit
- g) suoritus-, käsittely-, odotus- ja katsomoalueiden sijainnit
- h) rastin suoritustapa
- i) rastiin tutustumisaika

Lisäksi rastikuvauksessa tulee kertoa, mikäli tarpeen:

- j) mahdolliset rajoitukset ampumatarvikkeissa
- k) tehtävien pisteytys
- l) rastin pistelaskutapa, jos muu kuin rajoittamaton
- m) rastin ajanottotapa, jos muu kuin äänimerkistä viimeiseen laukaukseen
- n) mahdollinen rastin maksimisuoritus-aika
- o) aloitusasento, jos muu kuin normaalisti seisten
- p) aseiden ja varusteiden tila aloituksessa
- q) mahdolliset erityiset rajoitukset
- r) mahdolliset erityiset rangaistukset
- s) mahdolliset erityiset huomiot rastin turvalliseen suorittamiseen

Kirjallisessa rastikuvauksessa, joka tulee olla nähtävillä, voi olla lisäksi kerrottua:

- t) ratkaistava tilanne

4.1.4 Tuomarin tulee aina varmistaa, että ampuja on ymmärtänyt rastikuvauksen vaatimukset. Mikäli tuomari huomaa, että ampuja ei ole oikeassa aloitusasennossa on tuomarin korjattava asia ennen aloitusmerkkiä. Jos ampuja ennakoii liikkumalla ennen aloitusmerkkiä, on aloitus keskeytettävä heti ja uusittava.

4.1.5 Ampuja vastaa aseensa oikeasta patruunamäärästä, kun se on rajoitettu rastin aloituksessa. Jokaisesta ylimääräisestä aseeseen ladatusta patruunasta tuomitaan 1 toimintavirhe.

4.1.6 Jos TST-luokan ampujalla ei ole rastin aloituksessa mukana tarvittavaa määrää varusteita, hän voi joko korjata asian tai hänet siirretään avoimeen luokkaan.

4.1.7 Tähtäinkuvan otto "lipas kiinnitä" tai "lataa ja varmista" komennon jälkeen tai tuomarin luvalla on sallittu yhteen tauluun.

4.1.8 Tuomarin on liikuttava siten, että hän ei häiritse ampujan toimintaa. Tuomarin on pystyttävä valvomaan ampujaa kaikissa tilanteissa.

4.1.9 Mikäli ampuja ei ole valmiina suorituksen aloitukseen vuorollaan, voi tuomari muuttaa ampujien suoritusjärjestyksen.

4.1.10 Ampuja voi erityisten syiden vaatiessa ampua rastilla kilpailusuorituksensa lisäksi tuomarin luvalla aseennon tarkistamiseksi, aseennon kohdistamiseksi tai häiriön poistamiseksi. Näitä laukauksia ei kuitenkaan saa ampua rastilla ammuttaviin tauluihin vaan erilliseen tauluun tai osoitettuun paikkaan.

4.2 Ratakomennot ja suorituksen aikainen toiminta

4.2.1 Seuraavat komennot ovat peruskomentoja, joita käytetään esitetyssä järjestyksessä. Kansainvälisissä kilpailuissa käytettävät englanninkieliset komennot ovat suluissa suomenkielisen komennon jälkeen.

AMMUTAAN (RANGE IS CLOSED)

Komento annetaan rastin suoritusalueen tyhjentämiseksi. Kaikkien rastin suoritukseen osallistumattomien henkilöiden tulee poistua odotusalueelle, ellei tuomari ole antanut lupaa muuhun. Tuomari varmistaa, että ampuminen rastilla voi turvallisesti alkaa. Silmä- ja kuulosuojaimet tulee asettaa paikoilleen.

SEURAAVA AMPUJA (NEXT SHOOTER)

Ampumavuorossa oleva ampuja saapuu rastin aloituspaikalle mukanaan kaikki rastin suorittamiseen tarvittavat aseet ja varusteet ja jää odottamaan tuomarin komentoja.

ONKO KYSYTTÄVÄÄ? (ANY QUESTIONS?)

Rastisuoritukseen valmistautuminen alkaa. Tuomari varmistaa, että ampuja on ymmärtänyt rastikuvauksen oikein. Ampuja voi vielä tarkentaa tuomarilta rastin suorittamiseen liittyvää asiaa.

LIPAS KIINNITÄ (INSERT MAGAZINE or LOAD MAGAZINE)

Kiinnitetään lipas aseeseen. Komento annetaan vain, jos rastin suoritus alkaa aseennon ollessa patruunapesä tyhjänä ja lipas kiinnitettyinä. Tarkoittaa myös makasiinin täyttämistä. Aseennon lukko ei saa olla taka-asennossa.

LATAA JA VARMISTA (LOAD AND MAKE READY)

Ladataan ase. Tehdään haluttaessa latausliike ja varmistetaan ase, jos mahdollista tai päästetään se vireestä, mikäli aseessa on vireestäpäästölaite. Mikäli vireestäpäästäminen edellyttää liipaisimen painamista, tulee siitä ilmoittaa tuomarille etukäteen.

Mikäli rastilla käytetään useampaa kuin yhtä asetusta, joista yksi on pistooli ja aloitus tapahtuu muulla kuin pistoolilla, tulee pistoolin patruunapesän olla aloituksessa tyhjä.

ALOITUSASENTOON (STARTING POSITION)

Mikäli muuta ei ole määrätty, ovat aloitusasennot seuraavat:

- Pistooli: Luonnollinen seisoma-asento rintamasuunta kohti tauluja, kädet suorina sivuilla, pistooli kotelossa, kotelon lukitus asetettuna.
- Kivääri, haulikko tai tarkka-ampujakivääri: Luonnollinen seisoma-asento rintamasuunta kohti tauluja aseennon perä olkapäätä vasten, piippu alaviistoon n. 45° käsittelysektoriin osoittaen. Asekäsi kahvalla ja tukikäsi etutukilla tai jos aseessa ei sellaista ole, lipassolan etupuolelta kiinni. Lippaita ja muita varusteita kun käsineitä ei saa pitää käsissä.
- Jalka ei ole rikelinjan päällä.

VARMISTIN POIS (SAFETY OFF)

Tätä lisäkomentoa käytetään vain, mikäli rastikuvauksen mukaisesti aloitetaan suoritus varmistamattomalla aseella. Ampuja on asettunut rastikuvauksen edellyttämään aloitusasentoon ennen käskyn antamista.

ONKO AMPUJA VALMIS? (ARE YOU READY?)

Kysytään, kun edellä mainittujen komentojen aiheuttama liike on lakannut. Ampuja ilmaisee valmiutensa tuomarille sanomalla: "Valmis" ("Ready").

HUOMIO (STANDBY)

Suorituksen aloitusmerkki annetaan 2-5 s sisällä tästä komennosta.

TULTA (FIRE)

Ampuja voi aloittaa rastisuorituksen. Komento voi olla myös muu ennalta kerrottu merkki, kuten ääni- tai valomerkki. Kun ampuja on lopettanut rastin suorittamisen, tai ennalta kerrottu lopetusmerkki on tullut, hän jää paikoilleen odottamaan tuomarin seuraavia komentoja.

OLETKO LOPETTANUT? (ARE YOU FINISHED?)

Kysytään, kun on oletettavissa, että ampuja on lopettanut rastin suorittamisen. Mikäli tehtävään ei kuulu lopetusmerkkiä ja ampuja ei ole vielä lopettanut suoritustaan, saa hän jatkaa ampumalla tarvitsemansa laukaukset. Ajanotto loppuu viimeiseen laukaukseen. Ampuja ilmaisee lopettaneensa suorituksen vastaamalla "valmis", "kyllä" tai muuten selkeästi ilmaisemalla lopettaneensa.

LIPAS IRTI, LIIKKUVAT TAAKSE / PATRUUNAT POIS, LIIKKUVAT TAAKSE (UNLOAD AND SHOW CLEAR)

Rastisuorituksen päättäminen alkaa. Ampuja poistaa aseesta lipaan. Haulikolla, revolverilla tms. komento kuuluu "Patruunat pois", jolloin makasiini tms. tyhjennetään ja mahdollinen patruuna poistetaan pesästä. Tuomari tarkistaa patruunapesän. Komennon jälkeen sattunut laukaus on vahingonlaukaus, josta seuraa sääntöjen mukaiset toimenpiteet. Ampuja vastaa aina siitä, että ase on tyhjä.

TYHJÄ LAUKAUS (HAMMER DOWN)

Ammutaan tähdätty tyhjä laukaus kohti tauluja. Lipasvarmistimellisella aseella lasketaan luisti eteen, laitetaan aseeseen tyhjä lipas, ammutaan tyhjä laukaus kohti tauluja ja poistetaan lipas.

ASE KOTELOON tai ASE KANTOASENTOON (HOLSTER or MUZZLE UP)

Rastisuorituksen päättäminen loppuu tämän komennon mukaisiin toimenpiteisiin.

"Ase koteloon" komennolla pistooli tai revolveri koteloidaan turvallisesti, jonka jälkeen tuomari antaa luvan poistua suoritusalueelta.

"Ase kantoasentoon" komennolla kivääri tai haulikko siirretään asentoon, jossa se on turvallisesti kannettavissa piippu joko ylös- tai alaspäin osoittaen. Ase voidaan myös laittaa suojukseen, jolloin sitä voi kantaa vaakatasossa.

TAULUILLE (RANGE IS CLEAR)

Ampuja lähtee tuomarin ja kirjurin kanssa tarkastamaan taulut. Mahdolliset paikkaajat tulevat tehtäviinsä. Seuraavana vuorossa oleva ampuja voi tulla valmistautumaan. Muut henkilöt pysyttelevät odotusalueella.

SEIS (STOP)

Ehdoton käsky lopettaa ampuminen. Ampuja pysähtyy paikoilleen ase suunnattuna käsittelysektoriin, sormi pois liipaisinkaaren sisältä ja jää odottamaan tuomarin komentoja. Käskyn voi huutaa jokainen, joka huomaa välittömän vaaratilanteen. Käskyn noudattamatta jättäminen aiheuttaa välittömän kilpailusta hylkäämisen.

VARO (WATCH OUT)

Varoitus jolla varoitetaan vaarallisesta toiminnasta. Varoituksella voidaan varoittaa ampujaa esim. seuraavissa vaaratilanteissa:

- Ampuja aikoo ampua metallimaaleja liian läheltä.
- Ampujan liike suuntautuu niin että käsittelysektori on ylittymässä.
- Ampuja ampuu rastin rakenteisiin aiheuttaen esim. kimmoke- tai sirpalevaaraa.

Mikäli ampuja reagoi varoitukseen eikä tee turvallisuusrikettä rastin suoritus voi jatkua. Mikäli ampuja ei reagoi ja jatkaa vaarallista toimintaa keskeytetään suoritus SEIS -käskyllä.

4.2.2 Mikäli samalla rastilla käytetään useampaa asetta, tulee komennot toistaa erikseen jokaiselle aseelle ilmoittaen ensiksi asetyypin. Esim. "pistooli: lataa ja varmista..." jne.

4.2.3 Tarvittaessa voidaan käyttää rastikuvauksen edellyttämiä lisäkomentoja kuten "ajoneuvoon nouse" yms. Mikäli Lisäkomentoja käytetään, tulee niiden merkitys selvittää ampujille etukäteen. On suositeltavaa kerrata lisäkomennot vielä juuri ennen ammunnan aloitusta ja siten varmistua niiden ymmärtämisestä.

5. Ase- ja varustemääräykset

5.1 Yleistä

5.1.1 Ampuja osallistuu kilpailussa ilmoittamaansa luokkaan. Hänen käyttämiensä aseiden ja varusteiden tulee täyttää luokan vaatimukset. Vähintään kansallisen tason kilpailuissa järjestetään ennen kilpailun alkua asetarkastus, jossa tarkistetaan aseiden turvallisuus ja luokka asetarkastusohjeen mukaisesti.

5.1.2 Kaikkien kilpailussa käytettävien aseiden ja varusteiden tulee olla turvallisia. Tämä on ampujan vastuulla.

5.1.3 Aseisiin ei saa tehdä turvallisuutta heikentäviä muutoksia, kuten poistaa toiminnasta aseiden turvallisuuteen vaikuttavia ominaisuuksia. Kahva- ja lipasvarmistimen poistaminen on sallittu, jos aseessa on muu luotettava ampujan käytettävä varmistin.

5.1.4 Asetta tai luokkaa ei saa vaihtaa kesken kilpailun ilman ratamestarin tai kilpailunjohtajan lupaa. Luokka voi vaihtua vain vakiosta tai TST-luokasta avoimeen luokkaan. Aseen ja sen pääosien vaihtamiseen tarvitaan ratamestarin tai kilpailunjohtajan lupa. Muita varusteista voi vaihtaa kilpailun aikana tarpeen mukaan. Aseen pääosia ovat runko-osat, sulkulaite, olkatuki, tähtäinlaitteet ja piippu. Erillinen tähtäimen suurentaja ei kuulu pääosiin. TA-rastia varten saa kiväärin tähtäinlaitteen tilapäisesti vaihtaa.

5.1.5 Aseen tai varusteiden ollessa kaikkien luokkien sääntöjen vastaiset, ei ampuja saa kilpailusta tulosta.

5.1.6 Kilpailunjohtajalla, ratamestarilla ja tuomareilla on oikeus tarkastaa ampujan aseet ja varusteet kilpailualueella, milloin tahansa kilpailun aikana.

5.1.7 Mikäli ase tai varuste todetaan vaaralliseksi, on ampujan korjattava tai vaihdettava ase tai varuste ennen ammunnan jatkamista.

5.1.8 Ase todetaan vaaralliseksi, jos varmistin, puolivirekynsi, sulkuvarmistin tai iskuvasaravarmistin ei toimi tai ase ampuu purske- tai sarjatulta. Ase ei saa laueta liipaisinta palautettaessa, tai aseeseen pudotessaan ampujan kädestä tai kotelosta kovalle alustalle.

5.1.9 Ratamestari tekee päätökset aseiden ja varusteiden sääntöjenmukaisuudesta.

5.1.10 Ratamestarilla on oikeus kieltää jonkin aseiden tai erikoispatruunoiden käyttö koko kilpailussa tai joillakin rasteilla ampumaratasääntöjen, ratalaitteiden rikkoutumisvaaran tai turvallisuusriskin vuoksi.

5.1.11 Kaikkien käytettävien patruunoiden voimakertoimen on oltava vähintään 2450 (luodin paino grammoina x lähtönopeus m/s).

Voimakertoimen täsmällistä mittausta ei yleensä vaadita. Mittaus voidaan kuitenkin tehdä, epäiltäessä vaatimuksen täyttymistä. Tällöin mitataan yhdestä patruunasta luodin paino ja neljästä patruunasta nopeuksien keskiarvo.

5.1.12 Ase, jolla ei ammuta rastilla, voidaan määrittää rastikuvauksessa käsittelyaseeksi. Tuomarin tulee tarkastaa ase ennen suoritusta. Aseen patruunapesään tulee laittaa turvalippu merkiksi tarkastuksessa, mikäli mahdollista.

5.2 Aseet

5.2.1 Kilpailuissa voidaan käyttää seuraavia asetyyppejä:

- Kivääri
- Pistooli ja revolveri
- Tarkka-ampujakivääri

- Haulikko

Näihin liittyvät tarkemmat asemääräykset ovat liitteissä 2-5.

5.3 Varusteet

5.3.1 Aseiden ja lippaiden kantotapaa ei ole rajoitettu, mikäli se on kenttäkelpoinen ja turvallinen. Rastin aloituksessa varalippaat ja varapatruunat ovat ampujan varusteissa tai aseessa olevissa pidikkeissä, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä.

5.3.2 Pistoolia varten tulee ampujalla olla turvallinen päivittäiseen palveluskäyttöön soveltuva kotelo.

5.3.2.1 Kotelot, jossa ase pääsee liikkumaan siten, että varmistin voi mennä pois päältä tai ase voi laueta vahingossa kotelon sisällä ovat kiellettyjä. Kiellettyjä ovat myös kotelot, joissa lukituksen vapauttava sormi voi osua liipaisimeen asetta kotelosta vedettäessä.

5.3.2.2 Kotelon tulee suojata asetta lialta ja kolhuilta. Sen on peitettävä vähintään aseennäköaluetta, luistin ylä- ja sivupinnat piipun suusta hylsynpoistoaukon etureunaan asti sekä liipaisin. Avoluistisissa aseissa suojaus tulee olla vähintään luistin puoleen väliin asti ja revolvereissa koko piipun mitalla.

5.3.2.3 Kotelossa on oltava luotettava lukitus, joka estää aseennäköaluetta. Ampujan tulee tuomarin pyytäessä osoittaa kotelon pitävyys ennen suoritusta. Kääntötestin tekee tuomari rastin suoritusalueella. Lataamattomaan pistooliin laitetaan täysi lipas kiinni. Revolveri testataan rulla tyhjänä. Kotelo irrotetaan aseennäköaluetta kanssa ja käännetään rauhallisesti ylösalaisin, piipun suunta käsittelysektoriin pitäen. Mikäli ase irtoaa, ei kyseistä koteloita saa käyttää ennen kuin se läpäisee testin.

5.3.2.4 Kotelon rakenteen ja sijainnin tulee olla sellainen, että vedon aikana ase pysyy sallitussa suunnassa, eikä osoita ampujaa. Pistoolin ollessa kotelossa ja ampujan seistessä normaalisti, ei pistoolin piippu saa osoittaa yli 2 metriä kauemmaksi ampujasta.

5.3.3 Ampujien ja toimihenkilöiden vaatetuksen ja varusteiden tulee olla maastokelpoisia ja hyvien tapojen mukaisia.

5.3.4 TST-luokan varustevaatimukset ovat liitteessä 6.

6. Käytettävät taulut ja pistelaskenta

6.1 Yleiset periaatteet

6.1.1 Käytettävien taulujen tulee kuvata sellaisia kohteita, joita vastaan tuliaseita voidaan olettaa käytettävän.

6.1.2 Pahvitauluista lasketaan 2 osumaa per taulu, ellei rastikuvauksessa muuta mainita.

6.1.3 Yhdellä rastilla ei saa käyttää useampaa kuin viittä eri taulutyyppeä.

6.1.4 Rastilla voidaan antaa pisteitä erikseen määrättävistä tehtävistä (esim. kranaatinheitto). Tehtävistä saatava maksimipistemäärä saa olla korkeintaan 10% rastin maksimipistemäärästä.

6.1.5 Rastien pisteytys perustuu rastin taulupisteistä ja mahdollisista erikseen määrättävistä tehtävistä saatavaan pistemäärään.

6.1.6 Tarkentavia määräyksiä tauluista, osumien tulkinnasta sekä pistelaskusta annetaan kilpailunjärjestämisohjeessa.

6.2 Taulut

6.2.1 Sopivia tauluja ovat liitteen 1 mukainen pahvitaulu, osumaan reagoivat taulut, puolustusvoimain käyttämät taulut tai em. taulujen osat. Muitakin tauluja voidaan käyttää, kunhan niiden muoto ja pisteytys selvitetään ampujille.

6.2.2 Taulujen tulee erottua taustastaan ja toisistaan sää- ja valaistusolosuhteiden vaihtelusta riippumatta ampumapaikalta katsoen. Taulut, jotka asetetaan yli 100 m ampumaetäisyydelle tulee varustaa kontrastitaustalla tai maalata kontrastivärillä kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa.

Taulujen muodon ja maaleina käytettyjen mahdollisten kuvien pitää noudattaa hyviä tapoja ja olla kaikille ampujille samalla tavalla havaittavissa ja tunnistettavissa. Ampumatehtävissä mitataan ampumataittoa eikä taulujen paikannuskykyä.

6.2.3 Osumaan reagoivat taulut voivat olla esim. 20-30 cm halkaisijaltaan olevia ympyröitä tai neliöitä, jotka on valmistettu riittävän hyvälaatuisesta teräksestä, josta kimmokkeiden vaara on pieni. Levyt voivat olla muustakin materiaalista (esim. kumi).

6.2.4 Osumaan reagoivien taulujen on aina kaaduttava tai rikkouduttava hyväksyttävästä osumasta (esim. savikiekossa on vähintään 1 haulin reikä) ja ne on asennettava siten, etteivät ne voi kääntyä sivuttain. Muissa kuin kansallisissa ja kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa voidaan käyttää tauluna myös ns. kongeja eli osumasta heilahtavia tai kilahtavia metallitauluja, tai muuten osuman ilmaisevia tauluja. Ampuja voi halutessaan pyytää tuomarilta varmistuksen osumasta, jolloin tuomari huutaa: "OSUI" ("HIT").

6.2.5 Osumaan reagoiva taulu voidaan määrätä etenemisen estäväksi, jolloin taulu on kaadettava tai rikkottava rastikuvauksessa esitetyllä tavalla ennen suorituksen jatkamista. Tällaista taulua ei käytetä rajoitettu laukausmäärä rastilla.

6.2.6 Metallitauluja ammuttaessa tulee ampumaetäisyyden kimmokkeiden ja sirpalevaaran takia olla pistoolilla ja haulikolla vähintään 8 metriä. Kiväärillä ja haulikon täytestipatruunoilla metallitauluja ammuttaessa tulee ampumaetäisyyden olla vähintään 20 metriä.

6.2.7 Kaatuvat taulut tulee kalibroida rastilla käytettävällä aseella. Laukaus ammutaan paikalta mistä ao. taulu on ammuttavissa ampumasuorituksen yhteydessä. Aseeltaan valinnaisilla rasteilla kalibrointi suoritetaan pistoolilla, mikäli se on valittavissa. Taulun tulee kaatua kokkaliiperin luodin tai täyteen osumasta osuma-alueelle. Osuma-alue on se osa taulua, joka näkyy ampumapaikalle. Popper-tyyppisessä kaatuviassa taulussa osuma-alue on yläpallo, ellei rastikuvauksessa ole muuta määrättyä.

Kaatuvan taulun kalibrointi haulikolla suoritetaan enintään 28 g latauksella, enintään 66 cm (26") piipusta ja sylinterisupistuksella.

6.2.8 Metallitaulujen osumakohdat tulee maalata suoritusten välillä, poislukien haulipatruunalla ammuttavat taulut ja jaster-tyyppiset metallitaulut. Piiritason ja pienemmissä kilpailuissa tämä sääntökohta voidaan jättää noudattamatta.

6.2.9 Ei-ammuttavien taulujen tulee olla erivärisiä kuin ammuttavat taulut ja pahvitauluissa tulee olla näkyvä E/A- tai N/S-merkintä.

6.3 Osumien tulkkaus

6.3.1 Osumien tulkkauksen suorittaa tuomari, jolla tulee olla käytössään rengastulkit.

6.3.2 Kukaan ei saa koskettaa tauluja ennen niiden tulkkausta. Jos ampuja on mennyt metriä lähemmäs taulua ja tuomarin arvion mukaan on saattanut vaikuttaa taulun tuloksiin ennen tulkkausta, tuomitaan taulu ilman osumia olevaksi.

6.3.3 Liitteen 1 mukaisissa tauluissa osumaksi katsotaan taulun reunassa olevan tulkkausrajan rikkova luodinreikä. Mikäli taulu on ositettu, tulee leikkaukseen lisätä tulkkausraja 5 mm:n päähän leikatusta reunasta. Lämpäisevän esteen takana olevaa taulua ei tule osittaa. Muissa pahvitauluissa osumaksi katsotaan ilmoitetun osuma-alueen rajan rikkova luodinreikä. Missään taulussa ei hyväksytä sirpaloitunutta osumaa, joka selvästi ei ole luodin suoran osuman aiheuttama. Näköesteen läpi (läpäisevä este) ammuttu osuma tulee hyväksyä, vaikka luodin jälki olisi poikittain. (Ns avaimenkuvaa.) Mikäli taulun tulkkaus on mahdotonta sen rikkouduttua esimerkiksi lähilaukauksesta, on ampujan uusittava suorituksensa.

6.3.4 Kääntyvissä tauluissa ei osumaksi hyväksytä luodinreikää, jonka halkaisija on yli kaksi kertaa käytetyn luodin halkaisija.

6.3.5 Taulukepit ja taulujen sadesuojat ovat läpäiseviä. Kaikki taulut ja muut rastirakenteet ovat läpäisemättömiä, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä.

6.3.6 Mikäli sama laukaus on tuottanut osuman kahdessa taulussa ja luodinreikä päällimmäisessä taulussa on kokonaan osuma-alueella eikä riko tulkkausrajaa, osuma tulkitaan vain päällimmäisestä taulusta. Jos päällimmäinen taulu on läpäisevä, tulkitaan osuma myös alemmasta taulusta. Jos osuma päällimmäisessä taulussa rikkoo tulkkausrajan, tulkitaan osuma molemmista tauluista.

6.3.7 Osuma-alueiden rajalla oleva osuma tulkitaan korkeamman pistemäärän antavaksi, jos osuma-alueiden rajaviiva on rikki.

6.3.8 Mikäli ampuja on tyytymätön pahvitaulun tulkkaukseen, toimitetaan taulu ratamestarille tarkistettavaksi. Hänen päätöksensä on lopullinen.

6.3.9 Mikäli ampuja on tyytymätön haulipatruunalla ammutun pystyyn jääneen kaatuvan taulun tulkintaan, hän voi pyytää kalibroinnin tarkastusta tuomarilta välittömästi ampumasuorituksen päättymisen jälkeen.

Mikäli taulu kaatuu tarkastuksessa, tulkitaan taulu ohi ammutuksi. Mikäli taulu ei kaadu, tulee ampujan uusia suoritus ja tästä tulee ilmoittaa ratamestarille.

6.4 Taulupisteet

6.4.1 Sääntöjen liitteen 1 mukaisessa pahvitaulussa osuma A-alueella tuottaa 5 pistettä, B-alueella 5 pistettä, C-alueella 3 pistettä ja D-alueella 1 pistettä.

6.4.2 Jos ampujien loppupisteet ovat tasan, enemmän A-osumia ampunut voittaa.

6.4.3 Tauluista lasketaan rastikuvauksen mukainen määrä korkeimpia osumia.

6.4.4 Osuma kaatuvassa tai särkyvässä taulussa tuottaa 5 tai 10 pistettä ja etenemisen estävässä 10 pistettä.

6.4.5 Muiden taulujen osuma-alueet voidaan pisteyttää vapaavalintaisesti arvoilla 10, 5, 3 ja 1 pistettä tai näiden monikerralla.

6.4.6 Lisäksi tulevat mahdollisista oheistehtävistä saadut pisteet.

6.5 Pistelaskutavat

- a) Rajoittamaton: Suoritusaikaa ja laukausmäärää ei saa rajoittaa.
- b) Rajoitettu aika: Suoritusaikaa on rajoitettu, mutta laukausmäärää ei. Tulos on ammutuista laukauksista saatujen pisteiden summa. Käytetään esim. kääntyvillä taululaitteilla.
- c) Rajoitettu laukausmäärä: Suoritusaikaa ei ole rajoitettu, mutta käytettävä laukausmäärä on.
- d) Rajoitettu aika ja laukausmäärä osumakertoimella: Sekä suoritusaikaa että laukausmäärää on rajoitettu, mutta osumakerroin lasketaan. Se määrittää kilpailijoiden järjestyksen kuten rajoittamattomassa pistelaskutavassa.

6.6 Pistelaskun rangaistukset

6.6.1 Mikäli ampujalta jää rastin suorittaminen kesken, lasketaan siihen asti ammutut pisteet ja aika. Puuttuvista osumista ja laukauksista annetaan sääntöjen mukaiset rangaistukset.

6.6.2 Rastikuvauksessa on ennakkoon selvitettävä kilpailijoille toimintavirheiden määräytymisperusteet, eikä niitä saa antaa mielivaltaisesti.

Toimintavirheellä tarkoitetaan suoritusta, jossa poiketaan rastikuvauksessa annetuista toimintatavoista. Rangaistuksena annetaan 10 virhepistettä jokaisesta virheestä. Tuomarin tulee määritellä virheiden lukumäärä sekä toimintavirheiden syy. Nämä tiedot merkitään selvästi tuloslaskentajärjestelmään.

Toimintavirherangaistus siitä, ettei ampuja ole ampunut yhtään laukausta jotain taulua kohti voidaan antaa, jos tällainen rangaistusmahdollisuus on erikseen rastikuvauksessa määritetty.

Ellei rastikuvauksessa muuta määrätä, kun ampuja ampuessaan koskettaa maata rikelinjan ulkopuolella ja saa tästä selvää etua, rangaistaan häntä toimintavirheellä jokaisesta väärin ammutusta laukauksesta. Mikäli ampuja ampuu rikkoessaan rikelinjaa, mutta ei saa tästä etua, rangaistaan häntä vain yhdellä toimintavirheellä. Toimintavirheiden määrä ei saa ylittää kilpailijan saavutettavissa olevien pisteosumien maksimimäärää.

Oikaisusta rajalinja ylittämällä seuraa yksi toimintavirhe jokaisesta oikaisemisen jälkeisestä laukauksesta. Vahingossa tehdyn oikaisun voi kilpailija peruuttaa palaamalla takaisin oikaisun alkuun.

6.6.3 Jokaisesta Tiitinen tunnelin pudotetusta rimasta seuraa toimintavirhe.

6.6.4 Osumasta ei-ammuttavassa taulussa rangaistaan 10 virhepisteellä. Yhdestä ei-ammuttavasta taulusta lasketaan enintään 2 osumaa, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä.

6.6.5 Katoavista ja pois kääntyvistä tauluista puuttuvista osumista ei rangaista.

6.6.6 Mikäli kaatuva taulu jää pystyyn tai särkyvä taulu ehjäksi, annetaan rangaistus, joka on kaksi kertaa yhden osuman maksimipistemäärä.

6.6.7 Tähtäinkuvan ottamisesta ennen aloitusta useampaan kuin yhteen kohteeseen seuraa yksi toimintavirhe.

6.6.8 Useamman kuin yhden kiväärin tukijalan käyttämisestä tai tukijalan hylkäämisestä kesken rastia seuraa yksi toimintavirhe.

6.6.9 Rajoittamattomassa –pistelaskutavassa puuttuvista osumista annetaan ohilaukausrangaistus, joka on kaksi kertaa yhden osuman maksimipisteet.

6.6.10 Rajoitettu aika –pistelaskutavassa sekä rajoitettu aika ja laukausmäärä –pistelaskutavassa puuttuvista osumista ei rangaista. Aikarajan jälkeen ammutuista laukauksista vähennetään kustakin yhden laukauksen maksimipistemäärä. Ylimääräiset laukaukset merkitään tuloksiin sitä varten varattuun kohtaan.

6.6.11 Rajoitettu laukausmäärä –pistelaskutavassa rangaistaan puuttuvista osumista ja ylimääräisistä laukauksista kaksi kertaa yhden osuman maksimipistemäärä. Ylimääräiset laukaukset merkitään tuloksiin sitä varten varattuun kohtaan.

6.6.12 Jos taulu on määrätty etenemisen estäväksi, eikä ampuja kaada tai riko sitä rastikuvauksen mukaisesti, seuraa siitä yksi toimintavirhe. Jos puuttuvasta osumasta aiheutuu merkittävää etua, niin siitä seuraa virheen tekemisen jälkeen toimintavirhe joka laukaukselta.

6.6.13 Ratamestari voi, kilpailijan pyynnön perusteella määrätä erillisen vähennyksen rastituloksesta, mikäli kilpailija ei fyysisen vamman tai vastaavan rajoitteen takia ole kykeneväinen suorittamaan rastisuoritusta rastikuvauksen mukaisesti. Mikäli ratamestari hyväksyy pyynnön, tulee hänen ennen kilpailijan rastisuoritusta määritellä 1-20% vähennys ammutuista rastipisteistä. Vähennys tehdään riittävällä määrällä toimintavirheitä. Rastimestari voi myös olla määräämättä vähennyistä, mikäli kilpailijalla on erityisen merkittävä fyysinen vamma tai rajoite. Mikäli ratamestari hylkää pyynnön, huomioidaan rastisuorituksessa normaalit pistelaskun rangaistukset.

6.6.14 Kaikissa pistelaskutavoissa voidaan määrätä rastin maksimi suoritus aika. Suositus on 180 sekuntia. Aikarajan jälkeen ammutuista laukauksista vähennetään kustakin yhden laukauksen maksimipistemäärä. Ylimääräiset laukaukset merkitään tuloksiin sitä varten varattuun kohtaan. Tuomarilla on oikeus keskeyttää suoritus aikarajan jälkeen.

6.7 Tuloslaskenta

6.7.1 Tulokset lasketaan ja ilmoitetaan kullekin luokalle erikseen. Sarjojen tulokset poimitaan luokkien tuloksista yhteen.

6.7.2 Rastin pistemäärää laskettaessa huomioidaan luvun 6.4 mukaiset suoritus pisteet vähennettynä luvun 6.7 mukaisilla rangaistuksilla.

6.7.3 Mikäli rastilla käytetään rajoittamaton laukausmäärä, rajoitettu laukausmäärä tai rajoitettu aika ja laukausmäärä osumakerroinella –pistelaskutapaa, lasketaan ampujille osumakerroin jakamalla pisteet ajalla. Suurimman

osumakertoimen saavuttanut ampuja on rastin voittaja ja saa rastipisteikseen rastin maksimipisteet. Muiden ampuijen rastipisteet saadaan jakamalla rastin maksimipisteet voittajan osumakertoimella ja kertomalla saatu tulos ampujan omalla osumakertoimella.

6.7.4 Mikäli rastilla käytetään rajoitettu aika tai rajoitettu aika ja laukausmäärä pistelaskutapaa, parhaat pisteet saavuttanut ampuja on rastin voittaja ja saa rastipisteikseen rastin maksimipisteet. Muiden ampuijen rastipisteet saadaan jakamalla rastin maksimipisteet voittajan pisteillä ja kertomalla saatu tulos ampujan omilla pisteillä.

6.7.5 Pienin mahdollinen rastipistemäärä on nolla.

6.7.6 Ampujan kokonaispistemäärä saadaan laskemalla yhteen ampujan kaikkien rastien rastipisteet.

6.7.7 Kilpailun voittaa ampuja, jonka kokonaispistemäärä on suurin.

6.7.8 Tulosten laskentaan käytetään hyväksyttyä tuloslaskentaohjelmaa. Tulokset on laskettava neljän desimaalin tarkkuudella. Tulokset on esitettävä myös prosentimuodossa kilpailijoiden välisten erojen selventämiseksi.

7. Tuloslaskentajärjestelmä

7.1 Jokaisen ampujan velvollisuus on pitää kirjaa tuloksistaan virallisen tuloskirjanpidon lisäksi. Tuloslaskentajärjestelmä voi olla sähköinen tai paperinen.

7.2 Tuomarin tulee varmistaa, että kaikki tiedot on merkitty tuloslaskentajärjestelmään ennen kuin hän allekirjoittaa tuloksen. Sen jälkeen ampuja allekirjoittaa sen. Tämän jälkeen tuloslaskentajärjestelmään ei saa tehdä muita muutoksia kuin laskuvirheiden korjauksia.

7.3 Mikäli tuomari ja ampuja ovat erimielisiä jostain asiasta, se kirjataan tuloslaskentajärjestelmään ja toimitaan luvun 8.2 mukaisesti.

7.4 Mikäli julkaistuissa rastituloksissa on virhe, ampujan velvollisuus on pyytää oikaisua viimeistään ennen alkupuhuttelussa määrätyn rastitulosten tarkastusajan päättymistä. Tuloslaskennan velvollisuus on korjata virhe, joka on tehty tuloksia laskettaessa. Muussa tapauksessa toimitaan luvun 8.1.2 mukaan.

7.5 Kilpailun lopputuloksia ei saa virallistaa ennen kuin rastitulokset on julkaistu ja ampujilla on ollut tilaisuus tarkastaa ne.

8. Uusinnat ja protestointi

8.1 Uusinnat

8.1.1 Ampujalla on oikeus uusita suorituksensa rastilla mikäli:

- a) Tuomari koskee ampujaan tai häiritsee ampujaa.
- b) Ampujasta riippumaton huomattava ulkoinen häiriö vaikuttaa ampujan suoritukseen.
- c) Ampujalla ei ole ollut mahdollisuutta saada kaikkea tarpeellista tietoa rastin suorittamiseen tai hänelle on annettu väärää tietoa toimihenkilöiden taholta.
- d) Suoritus keskeytetään, muun kuin hylkäykseen johtavan rikkeen johdosta.

8.1.2 Ampujan täytyy uusita suorituksensa jos:

- a) Tuloslaskentajärjestelmään on kirjattu väärä määrä osumia, aika puuttuu tai toinen allekirjoitus puuttuu. Ampujan kieltäytyminen allekirjoittamasta tulosta ei johda uusintaan.
- b) Rastia muutetaan tavalla, jonka merkitys sen suorituksen kannalta ei ole vähäinen.
- c) Ratalaitteessa olevan häiriön vuoksi suoritusta ei voi ampua rastikuvauksessa tarkoitettulla tavalla. Mikäli kaatuva tai rikkoutuva taulu ei toimi aiotulla tavalla, suoritus keskeytetään heti.
- d) Toinen henkilö avustaa ampujaa suorituksen aikana.
- e) Rekisteröitynyt suoritus-aika on ilmeisen virheellinen tai tuomarilla on muu perusteltu syy epäillä, että kilpailijan tulos rastilta on merkittävästi vääristynyt.
- f) Toimihenkilö koskee kaatuvaan tauluun ennen kalibroinnin tarkastusta tai kaatuva taulu ei kaadu kalibroinnin tarkastuksessa.

Epäselvissä tapauksissa ratkaisuväliltä uusinnasta on ratamestarilla. Mikäli kilpailija ei suostu uusintaan on kirjattava hänen tuloksekseen rastilta nolla pistettä.

8.1.3 Ampujan uusiessa suorituksensa, rastin aikaisempi tulos mitätöityy. Jos ampujalla on oikeus uusintaan, ei ampuja ennen uusintaa saa mennä tauluille tuloksia katsomaan, eikä tuomari ilmoita aikaa.

8.1.4 Jos uusinta ei ole mahdollinen:

- a) Tulokseksi tulee rastilta nolla, jos tuloslaskentajärjestelmästä puuttuu aika.
- b) Kirjattu tulos jää voimaan, jos tuloslaskentajärjestelmään ei ole kirjattu kaikkia osumia tai puuttuvia osumia.
- c) Tulokseen lasketaan mukaan vain rastinkuvauksen mukainen määrä korkeimpia osumia, jos tuloslaskentajärjestelmään on merkitty liikaa osumia.

8.1.5 Häiriö tai rikkoutuminen aseessa tai patruunoissa ei oikeuta uusintaan.

8.1.6 Rasti voidaan mitätöidä, mikäli ampujilla ei ole ollut tasapuolista mahdollisuutta suorittaa sitä ja asian vaikutus on merkittävä kilpailun lopputulosten kannalta.

8.2 Valitusmenettely

8.2.1 Mikäli ampuja on tyytymätön tuomarin päätökseen, hän voi valittaa siitä ratamestarille.

8.2.2 Mikäli ampuja on tyytymätön ratamestarin päätökseen, hän voi tehdä protestin kilpailun jury:lle. Turvallisuusrikkeeseen liittyvästä tuomarin päätöksestä ei voi tehdä protestia, koska rikkeen arviointi jälkepäin ei ole mahdollista, mutta ratamestarin sääntöjenmukaisuuspäätöksestä voi tehdä protestin. Protestia ei voi myöskään tehdä taulun tulkauksesta tai ratamestarin suorittamasta tuloslaskentajärjestelmän tulkinnasta.

8.2.3 Muuhun kuin tuloslaskennan virheisiin liittyvissä asioissa on protesti jätettävä kahden tunnin kuluessa protestin aiheuttaneesta tapahtumasta tai sen tiedoksisaamisesta, kuitenkin ennen kilpailun päättymistä, jotta mahdolliset uusinnat voidaan toteuttaa.

8.2.4 Kilpailun jury tekee päätöksensä ennen lopullisten rastituloksen julkaisemista, tutustuttuaan tilanteeseen ja kuultuaan protestin tekijää, tuomaria ja tapahtuman silminnäkijöitä sekä katsottuaan mahdollisen videomateriaalin. Päätös on kuitenkin tehtävä saman kilpailupäivän aikana, jona protesti on jätetty.

8.2.5 Kilpailun jury tulee julkistaa kilpailun alkupuhuttelussa. Juryn jäsenet ovat kilpailunjohtaja, puheenjohtajana ilman äänivaltaa ja kolme kilpailuorganisaation ulkopuolista SRA-tuomaria. Juryn jäsenille on nimettävä varamiehet jääviyden varalta.

8.2.6 Kun protesti esitetään jurylle, tulee samalla suorittaa protestimaksu, jonka suuruuden määrää Reserviläisurheiluliitto

8.2.7 Protestimaksu palautetaan protestin tekijälle, mikäli juryn päätös on hänelle myönteinen. Mikäli päätös on kielteinen, tilitetään protestimaksu Reserviläisurheiluliitolle.

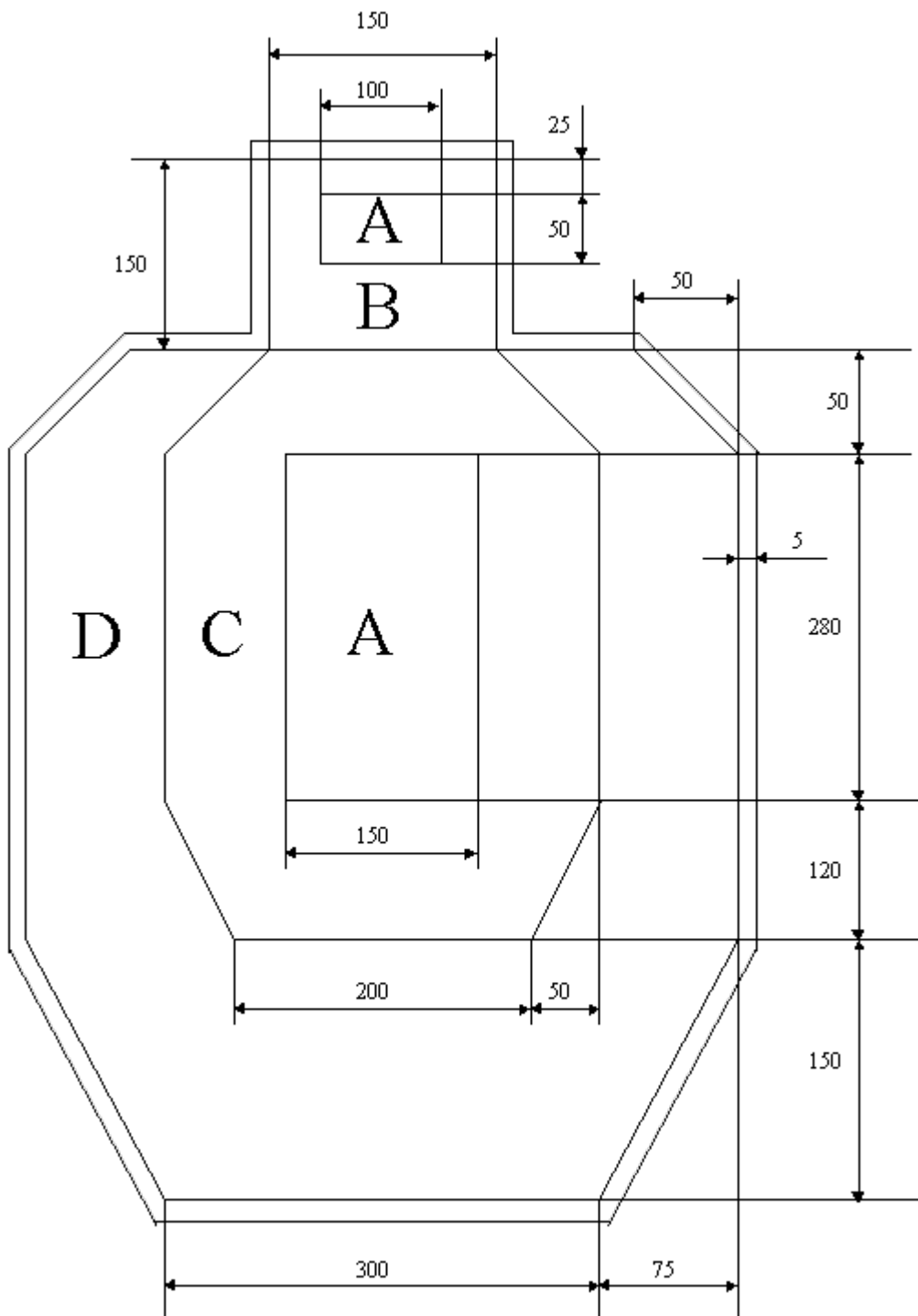
8.2.8 Muutkin osapuolet kuin ampuja, jota asia varsinaisesti koskee, voivat esittää protestin edellä määrättyllä tavalla.

8.2.9 Kerho- ja piiritason kilpailuissa ei tarvitse nimetä juryä ja ylin päätösvalta on kilpailun johtajalla. Tällöin ei myöskään suoriteta protestimaksua.

Nämä Reserviläisurheiluliiton (RESUL) Sovelletun Reserviläisammunnan (SRA) säännöt on vahvistettu RESUL:n hallituksen toimesta 16.2.2023, Säännöt ovat voimassa 1.3.2023 alkaen.

Liite 1 - Pahvitaulu

Mitat ovat millimetreissä.

Liite 2 - Kivääri

		Vakio	Avoim	TST
1.	Keskisyytysteistä patruunaa käyttävä olkaa vasten tuettava ase ¹	Vaaditaan	Vaaditaan	Vaaditaan
2.	Vähintään 20 ptr lipas kiinnitettävissä	Vaaditaan	Vaaditaan	Vaaditaan
3.	Varustettavissa asekäyttöön soveltuvalla kantohihnalla	Vaaditaan	Vaaditaan	Vaaditaan
4.	Elektroniset tai optiset tähtäimet	Ei sallittu	On sallittu	On sallittu
5.	Tukijalat	Ei sallittu	Enintään 400 mm piipun keskilinjasta ulospäin ²	Enintään 400 mm piipun keskilinjasta ulospäin ²
6.	Etutukin pystykahva tai vastaava	Enintään 152 mm piipun keskilinjasta ulospäin	On sallittu	On sallittu
7.	Laukaisun parantaminen	On sallittu	On sallittu	On sallittu
8.	Karhennukset tai pintakäsittely	On sallittu	On sallittu	On sallittu
9.	Toimintavarmuutta ja käsittelyä parantavat pienet muutokset	On sallittu	On sallittu	On sallittu
10.	Jälkiasennetut varmistimet	On sallittu	On sallittu	On sallittu
11.	Suujarrut ja kompensattorit	On sallittu	On sallittu	On sallittu
12.	Äänenvaimentimet ja eteenpäin paineen purkavat muut suulaitteet	On sallittu	On sallittu	On sallittu
13.	Toimiva valaisin	On sallittu	On sallittu	On sallittu

¹ Pitkä tai lyhyt kivääri (muu ase) sekä pistoolikarbiini.

² Tukijalkojen mittausta tehdään piipun keskilinjasta suoraan alaspäin kun jalka on avattu täyteen mittaansa.

Liite 3 - Pistooli ja revolveri

		Vakio	Avoim	TST
1.	Vähimmäiskaliiperi	9 mm	9 mm	9 mm
2.	Olkatuki	Ei sallittu	Ei sallittu	Ei sallittu
3.	Tähtäinten avartaminen tai vaihto	On sallittu	On sallittu	On sallittu
4.	Elektroniset tai optiset tähtäimet	Ei sallittu	On sallittu luistiin kiinnitettävät elektroniset ja optiset tähtäimet sekä aseeseen kiinnitettävät lasertähtäimet ¹	On sallittu luistiin kiinnitettävät elektroniset ja optiset tähtäimet sekä aseeseen kiinnitettävät lasertähtäimet ¹
5.	Lisäpainot	Ei sallittu	Ei sallittu	Ei sallittu
6.	Tukikäden peukalon tuki	Sallittu	Sallittu	Ei sallittu
7.	Laukaisun parantaminen	On sallittu	On sallittu	On sallittu
8.	Laukaisuvastus	Rajoitettu ²	Rajoitettu ²	Rajoitettu ²
9.	Karhennukset, pintakäsittely tai kahvavevyjen muokkaus	On sallittu	On sallittu	On sallittu
10.	Toimintavarmuutta ja käsittelyä parantavat pienet muutokset	On sallittu	On sallittu	On sallittu
11.	Jälkiasennetut varmistimet ja luistin salvat	On sallittu	On sallittu	On sallittu
12.	Suujaarrut ja kompensattorit	Ei sallittu	Ei sallittu	Ei sallittu
13.	Äänenvaimentimet	On sallittu	On sallittu	On sallittu
14.	Toimiva, valaisukäyttöön suunniteltu asevalo	On sallittu	On sallittu	On sallittu

¹ Revolverissa optisten tähtäimien kiinnityspaikkaa ei ole rajoitettu.

² Mikäli aseessa ei ole ampujan käytettävissä olevaa varmistinta tai vireestäpäästintä, tulee laukaisuvastuksen olla vähintään 1500 g.

Liite 4 - Tarkka-ampujakivääri

		Vakio	Avoin	TST
1.	Keskisyytysteistä patruunaa käyttävä olkaa vasten tuettava ase	Vaaditaan	Vaaditaan	Vaaditaan
2.	Paino ampumakunnossa	Enintään 25 kg	Enintään 25 kg	Enintään 25 kg
3.	Tähtäimet	Kaikki sallittu	Kaikki sallittu	Kaikki sallittu
4.	Toimintavarmuutta ja käsittelyä parantavat sekä rakenteelliset muutokset	On sallittu	On sallittu	On sallittu
5.	Piipun suulaitteet	Kaikki sallittu	Kaikki sallittu	Kaikki sallittu
6.	Hiekkapussit ja ampumatuet	Sallittu, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä	Sallittu, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä	Sallittu, ellei rastikuvauksessa muuta määrätä
7.	Toimiva valaisin	On sallittu	On sallittu	On sallittu
8.	Lisäpaino	On sallittu	On sallittu	On sallittu

Liite 5 - Haulikko

		Vakio	Avoin	TST
1.	Haulikon patruunaa käyttävä ase	Vaaditaan	Vaaditaan	Vaaditaan
2.	Tähtäinten avartaminen tai vaihto	On sallittu	On sallittu	On sallittu
3.	Elektroniset tai optiset tähtäimet	Ei sallittu	On sallittu	On sallittu
4.	Toimintavarmuutta ja käsittelyä parantavat sekä rakenteelliset muutokset	On sallittu	On sallittu	On sallittu
5.	Suujarrut ja kompensattorit	On sallittu	On sallittu	On sallittu
6.	Pikalaturit ja lippaat	On sallittu	On sallittu	On sallittu
7.	Toimiva valaisin	On sallittu	On sallittu	On sallittu

Liite 6 - TST-luokan varusteet

TST-luokan ampujalla tulee olla rastia aloittaessaan mukanaan vähintään seuraavat varusteet:

1.	Kilpailussa käytettävä pistooli kotelossaan. Mikäli rastilla ei käytetä pistoolia, tyhjän lippaan voi kiinnittää pistooliin rastin ajaksi tuomarin luvalla.
2.	Vähintään 90 kiväärin patruunaa lipastettuna vähintään kolmeen 30 patruunan tai suurempaan lippaaseen rastin aloituksessa. Ns. pitkää kiväärin patruunaa käyttävien, esim. 7.62x51/.308 Win, aseiden kanssa voi käyttää vähintään 20 patruunan lippaita.
3.	Vähintään 30 pistoolin patruunaa lipastettuna vähintään kahteen lippaaseen rastin aloituksessa.
4.	Koko rastisuorituksen ajan vähintään 1 litra vettä.
5.	Teräase, jonka terän pituus on vähintään 9 cm.
6.	Irrotettava asevalo tai muu toimiva valaisin.
7.	Kiväärin kantohihna.
8.	Ensiapuvälineet, vähintään kiristyside ja ensiside tai ensiapupeite.
9.	Taisteluliivi/varusteliivi (chest rig), sirpalesuojaliivi tai luotisuusjoliivi (plate carrier).
10.	Palveluskäyttöön sopivat ja hillityn väriset käsineet.
11.	Kenttäkelpoinen vaatetus <ul style="list-style-type: none"> - Palveluskäyttöön sopiva - Hillityn väriäinen - Pitkälahkeinen ja pitkähihainen
12.	Kenttäkelpoiset jalkineet <ul style="list-style-type: none"> - Palveluskäyttöön sopivat - Hillityn väriset - Pitkävartiset eli jalkineen varren tulee peittää nilkan kehräsluu

Ampujan varusteiden yhteispainon tulee olla vähintään 12 kg. Punnittavien varusteiden yhteispainoon lasketaan mukaan kohtien 1. - 9. lisäksi seuraavat:

- Taisteluvyö (battle belt), varustevyö tai vastaava.
- Kypärä siihen kiinnitettyine varusteineen, kuten kuulosuojaimet ja suojalasit.
- Kaikki muut varusteet, jotka ovat mukana ampujan varusteissa, kuten repussa tai liivissä.
- Polvi- ja kyynärpäsuojat.

Varusteiden tahallinen keventäminen rastisuorituksen aikana on kiellettyä.

Pakolliset varusteet 1. - 8. ja 10. tulee olla saatavilla niin, että ampuja saa ne käyttöönsä yhdellä kädellä.

Haulikko- tai tarkka-ampujarasteilla TST-luokan ampujan ei tarvitse kantaa varusteissaan pakollisia kiväärin lippaita, kunhan varusteiden minimipaino täyttyy.